

Vanhan runon taitajia OKSENJA MÄKISELKÄ

Oksenja Mäkiselkä (o.s. Valokainen) syntyi Suistamon Piensaran kylässä 21.1.1878, oli palveluksessa Äimjärven kylässä 1890-luvulla, löysi sieltä miehen, meni naimisiin ja synnytti 13 lasta. Hän jäi leskeksi 1938, joutui 1939 evakkomatkoille muiden karjalaisten lailla ja päätyi siirtolaiseksi Laihialle, missä hän kuoli 16.5.1946.

□ □

Oksenja Mäkiselän laulutaito tuli tutkijoiden tietoon hänen omasta aloitteestaan. Vuonna 1934 hän matkusti Helsinkiin, etsi käsiinsä Martti Haavion ja kertoi, että hän osasi vanhoja lauluja. Haavion ja Mäkiselän yhteistyön tuloksena arkistossa 1956 Mäkiselän runoa ja loitsua sekä runsaasti muuta perinnettä: kertomuksia, itkuvirsiä, tapakuvauksia jne.

□ □

Oksenjan perinne ei jäänyt pelkästään arkiston tietoon. Hän lähti kiertämään Suomea erilaisissa tilaisuuksissa lauluaan esittäen ja tästä pienen maksun perien. Mallina hänellä ilmeisesti olivat varhempien suistamolaisien mieslaulajien esiintymismatkat. Monet ihmiset muistavat lapsuudestaan, miten Oksenja tuli heidän kouluunsa, lauloi tunnin verran ja myi lopuksi valokuviaan, joissa hänet oli kuvattu kehräämässä ja joiden taakse hän oli piirtänyt puumerkin. Mukanaan hänellä oli aina värttinä; hän kehräsi sitä esittäessään rakkainta lauluun, Luojan virttä. Suistamolaisen naisten perimätiedon mukaan, hän kertoi, joka kerta kun virttä lauletaan, kiertyy Jumalan suojeleva köysi talon ympärille. Värttinän lanka symbolisoi Jumalan köyttä.

Oksenjan hahmo tuli tunnetuksi valtakunnallisella, jopa kansainvälisellä tasolla. Vuonna 1935 hän esiintyi Kalevalan riemuvuoden pääjuhlassa Helsingissä, vuonna 1936 hän edusti Suomea Saksassa.

Tämän hetken näkökulmasta hänen kuuluisuuttaan kiinnostavampi on hänen tietoutensa, josta suuren osan Haavio kirjoitti muistiin. Oksenja hallitsi kotiseutunsa keskeisen perinteen, hän kertoi laulujen liittymisestä suistamolaisien arkipäivään ja kokemukseen (Jumalan köysi!), hän kertoi eräistä rajakarjalaisen kulttuurin vanhoista, harvinaisiksi käyneistä piirteistä (esim. vainajajuhlasta piirusta).

Haavion lisäksi häntä haastattelivat äänittäen yleisradion toimittajat ja A.O. Väisänen 1930-luvulla ja kielentutkija Aarni Penttilä 1940-luvulla. Lähes kaikki Oksenja Mäkiselän runot ovat toistaiseksi julkaisemattomia. Niistä saisi helposti koottua pienen antologian, jossa esittäytyisivät monet karjalaisen naisen elämän perusteemat.

Traditioon tukeutuen Oksenja ehti kuvata myös karjalaisten tuoreimpia yhteisiä kokemuksia evakkotaipaileilta. Tunnetussa itkuvirressään karjalaisten kohtalosta hän ikävöi kotiseudun "suremattomie lämbimie suojazie" ja suree pojanpojan katoamista sodan "angaroi askeluzie astuksennelles".

— ST

Monipuolinen Ravintola Karelia

Ravintola Karelia Käpylän Karjalatalossa tarjoaa todella monipuolisesti jokaiselle jotakin.

Herkullisesta Karjalaisesta keittiöstämme löydät taidolla ja sydämellä valmistettuja perinneruokia tsupukoista aina karjalanpaistiin.

Käytettävissänne on kaikkiaan neljätoista erilaista ja erikokoista kokoushuonetta ja salia aina 4–400 hengelle.

Kaikki tanssista ja hyvästä musiikista nauttivat ovat tervetulleita tanssi-iltoinamme keskiviikkona, perjantaina sekä lauantaina pyörähtelemään parketille tai muuten vain kuuntelemaan elävää musiikkia, jota esittävät toinen toistaan kuuluisimmat yhtyeet ja solistit.

Perinteisen pitopöydän löydät Kareliasta sunnuntaina, jolloin kaikki alle 12-vuotiaat lapset saavat ruokailua ilmaiseksi vanhempiensa seurassa.

**Tervetuloa viihtymään – iloisesti yhdessä –
hyvässä seurassa.**

Käpylänkujat 1, 00610 Helsinki Puh. 799 077

LAHJAKSI SUOMALAISALLE

Heimolehti Karjala —
suomalainen lahja
suomalaiselle.

Lisätietoja os.
Heimolehti KARJALA
Oksasenkatu 8
53100 Lappeenranta 10
Puh. 953-11700/tilaukset